

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Rapportering

Lørdag 8. november 2014

Ole-Jørgen Ingebrigtsen
Analyse - Luftfartstilsynet

Luftfartstilsynet

T: +47 75 58 50 00
F: +47 75 58 50 05
postmottak@caa.no

Postadresse:
Postboks 243
8001 BODØ

Besøksadresse:
Sjøgata 45-47
8006 Bodø

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Noen kjøreregler

- Noter ned spørsmål til etterpå
- Si fra underveis om jeg skal forklare en ting litt bedre

Agendaen i et nøtteskall

- Rapportering (INPUT)
- Statistikker (OUTPUT)
- Anbefalinger

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Rapportering (INPUT)

- Om rapportering
- Just Culture
- Beskyttelsesreglene
- Dagens regelverk
  - BSL A 1-3
    - Hva står egentlig her?
    - Hvem gjelder den egentlig for?
- Morgendagens regelverk
  - Noe om den nye rapporteringsforordningen

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Dagens rapporter

- Det som kommer er av høy kvalitet
- Stort potensiale i volum (hvor legges lista)

Hva skjer med rapportene

- Anonymisert
- Unntatt offentligheten – 100%
- Lagt inn i nasjonal database
- Inngår i oversikter til bruk i flysikkerhetsarbeid
- Deres bidrag er avgjørende for vårt arbeid med å kartlegge sikkerhetsutfordringer i bransjen
- Tilbakemelding fra LT? – Statistikker

Ulykker

Terskel for å rapportere

Meldinger som ikke påvirker/kunne ha påvirket flysikkerheten

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Hvorfor skal man rapportere?

- Behov for læring
  - Hindre at det skjer igjen
- Hendelser av lavere alvorlighet
  - Hendelser er katalysatorer
  - Eneste måte å
    - Måle tilstand
    - Dokumentere effekt av tiltak
    - Oppdage at det finnes trender i tilløp
- Erfaringsoverføring
  - Skumle situasjoner
  - Belyse ting som er litt vanskelig
- ICAO viser vei
- Beskyttelse

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Rapportering – Hvordan?

Oppskrift til hvordan du finner skjemaet:

1. Gå til www.altinn.no
2. Trykk «logg inn» oppe til høyre
  - Pålogging samme som for eksempel selvangivelsen
    - Det går an å bytte til et eget enkelt passord
3. Søk etter «NF-2007»
  - Tilgjengelig uten norsk personnummer
  - Skjemaspråk styres av språkvalget i Altinn
    - Bokmål/Nynorsk/Engelsk

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Rapportering (INPUT)

- Om rapportering
- **Just Culture**
- Beskyttelsesreglene
- Dagens regelverk
  - BSL A 1-3
    - Hva står egentlig her?
    - Hvem gjelder den egentlig for?
- Morgendagens regelverk
  - Noe om den nye rapporteringsforordningen

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Just Culture

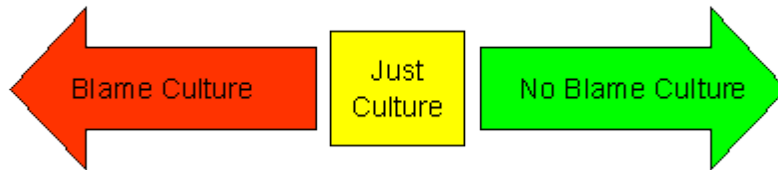
ICAO definisjon:

“A culture where front line operators are not punished for actions, omissions or decisions taken by them that are commensurate with their experience and training, but where gross negligence, willful violations and destructive acts are not tolerated.”

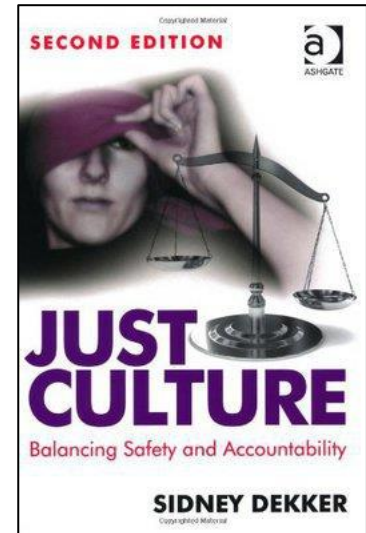

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Just Culture – Hovedmomenter

- Hva er det for noe?
- Grensesetting
- Det vil ikke bli gjennomført noen former for sanksjoner mot noen som er involvert i en hendelse
- Unntaket er om noen med vilje skader noe eller noen, eller med vilje skaper en farlig situasjon
- Det handler om å prøve å forstå hvorfor det ble gjort feil

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Rapportering (INPUT)

- Om rapportering
- Just Culture
- Beskyttelsesreglene
- Dagens regelverk
  - BSL A 1-3
    - Hva står egentlig her?
    - Hvem gjelder den egentlig for?
- Morgendagens regelverk
  - Noe om den nye rapporteringsforordningen

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Beskyttelsesregler

Beskytter:

- Sanksjoner fra LT
- Utlevering av informasjon

Betingelser:

- Har rapportert
- Rett side av streken

Fare for misoppfattelse.. Ikke glem betingelsene!

Andre mekanismer ved ulykker

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Rapportering (INPUT)

- Om rapportering
- Just Culture
- Beskyttelsesreglene
- Dagens regelverk
  - BSL A 1-3
    - Hva står egentlig her?
    - Hvem gjelder den egentlig for?
- Morgendagens regelverk
  - Noe om den nye rapporteringsforordningen

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

BSL A 1-3

Forskrift om varslings- og rapporteringsplikt ved luftfartsulykker og luftfartshendelser

- Hvem
- Når
- Hva

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Hvem skal rapportere?

Ved å velge å fly i Norge forplikter du deg til å følge Bestemmelsene for Sivil Luftfart. Du er lovpålagt å levere rapport om enhver rapporteringspliktig hendelse du har vært i befatning med til Luftfartstilsynet på skjema NF-2007.

Plikten er personlig og obligatorisk.

Hva er fristen for rapportering?

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Når skal man rapportere?

Fristen er innen 72 timer

- Første mulige anledning
- Skriv ned vesentlige detaljer med en gang
- Poenget er at man skal levere informasjon om saken mens den ennå er friskt i minnet.

NB! Husk betingelse for beskyttelsesreglene

Hva skal rapporteres?

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Hva er rapporteringspliktig

- Bred misoppfattelse at eksempellistene er komplette lister over hva som skal rapporteres
- Dette står godt beskrevet i BSL A 1-3 og omfatter
  - Luftfartsulykker
  - Alvorlige luftfartshendelser
  - Hendelser

Men hva er en hendelse?

- Dersom sikkerheten til noen eller noe ble eller kunne blitt redusert
- Tidligere nevnt hvorfor det er viktig

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Rapportering (INPUT)

- Om rapportering
- Just Culture
- Beskyttelsesreglene
- Dagens regelverk
  - BSL A 1-3
    - Hva står egentlig her?
    - Hvem gjelder den egentlig for?
- Morgendagens regelverk
  - Noe om den nye rapporteringsforordningen

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Den nye rapporteringsforordningen

- **Regulation (EU) No 376/2014**
- Forordning
- Trer i kraft i Norge i siste halvdel av 2015
- Luftfartstilsynet er fortsatt i en utredende fase
- Erstatter BSL A 1-3

3 Slides:

- Generelt
- Tydeligere krav til organisasjonene
- Tydeligere krav til rapportører

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Generelt

Oppsummert – ikke stor forskjell for Ola og Kari Normann

Det skal legges til rette for to rapporteringsvarianter

- Voluntary (ny)
- Mandatory
  - Uttømmende liste
  - Krav til risikoklassifisering av alle hendelser (fra 2017?)
  - (72+72 timers frist)

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Tydeligere krav til rapportører

- Den personlige rapporteringsplikten er fortsatt til stede
- Fortsatt 72 timers frist
- Uttømmende liste
  - Tar for seg alt man forventer

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Tydeligere krav til organisasjonene

- Nå legges det opp til at organisasjoner skal bygge opp gode systemer for rapportering
- En eller flere personer skal uavhengig ivareta innsamling, evaluering, prosessering, analysering og lagring av detaljer om luftfartshendelser og ulykker
- Krav til at alle rapporteringssystemer skal være kompatibel med Eccairs
  - Det betyr i praksis at man må bruke samme felter med samme svaralternativer og samme definisjoner for all informasjon
- Dokumentere gjennomføring av Just Culture

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Statistikk (OUTPUT)

- Rapportering fra GA
- Hendelsestyper
- Airspace Infringement

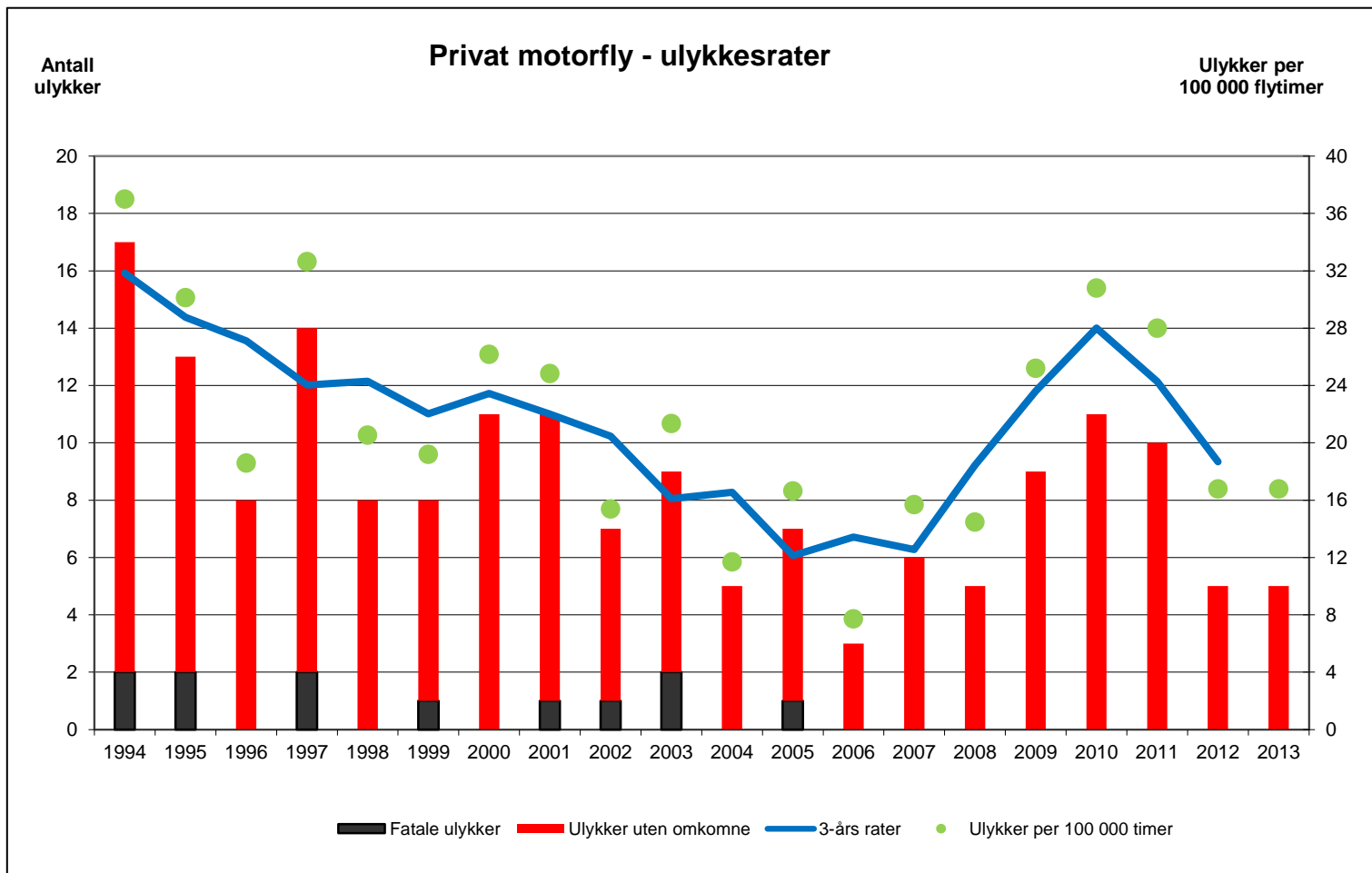

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

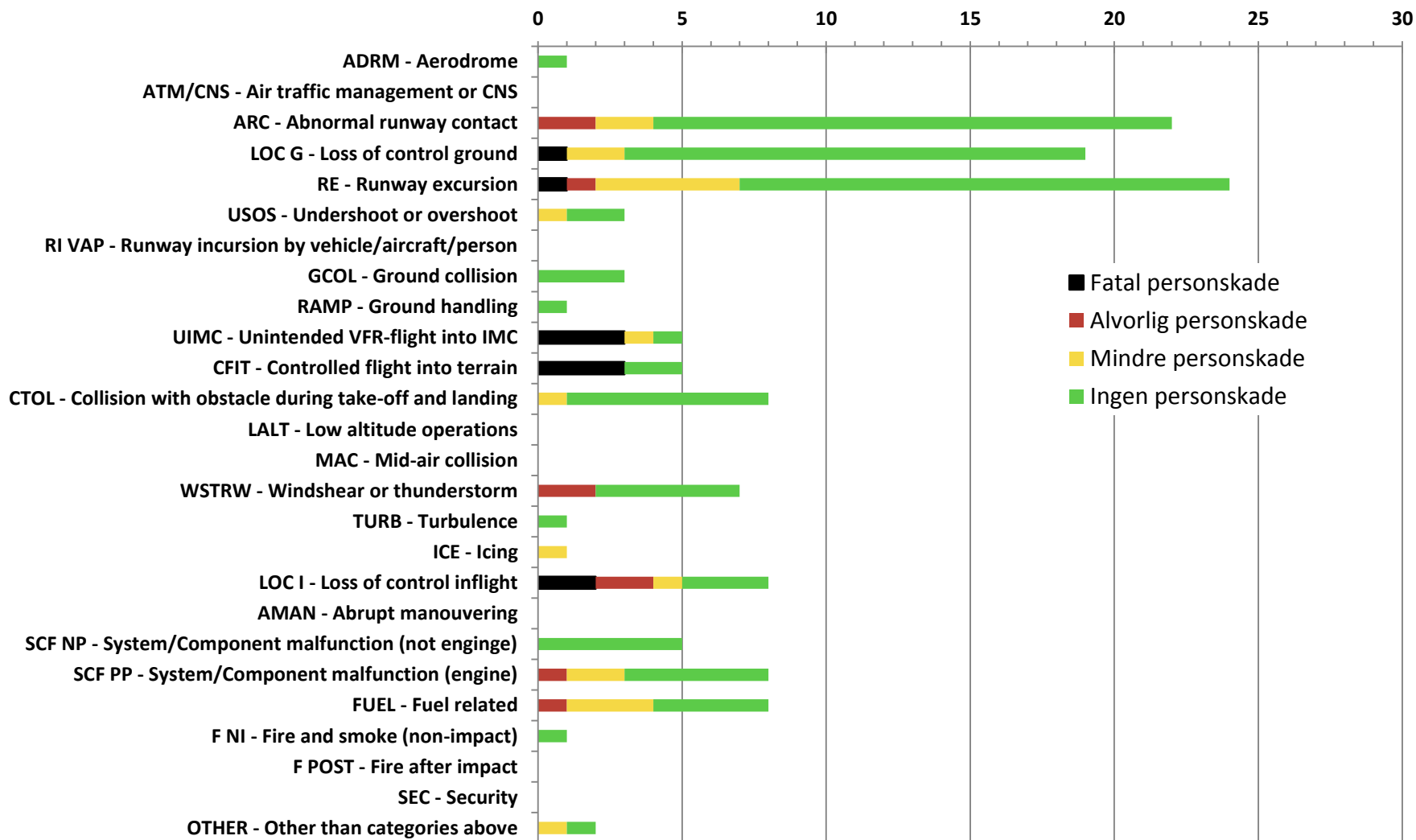
Antall hendelser vs rapporter

- I 2010 ble 64 av 198 saker rapportert (32%)
- I 2011 ble 45 av 159 saker rapportert (28%)
- I 2012 ble 33 av 137saker rapportert (24%)
- I 2013 ble 42 av 140 saker rapportert (30%)
- I 2014 er så langt 54 av 167 saker rapportert (32%)

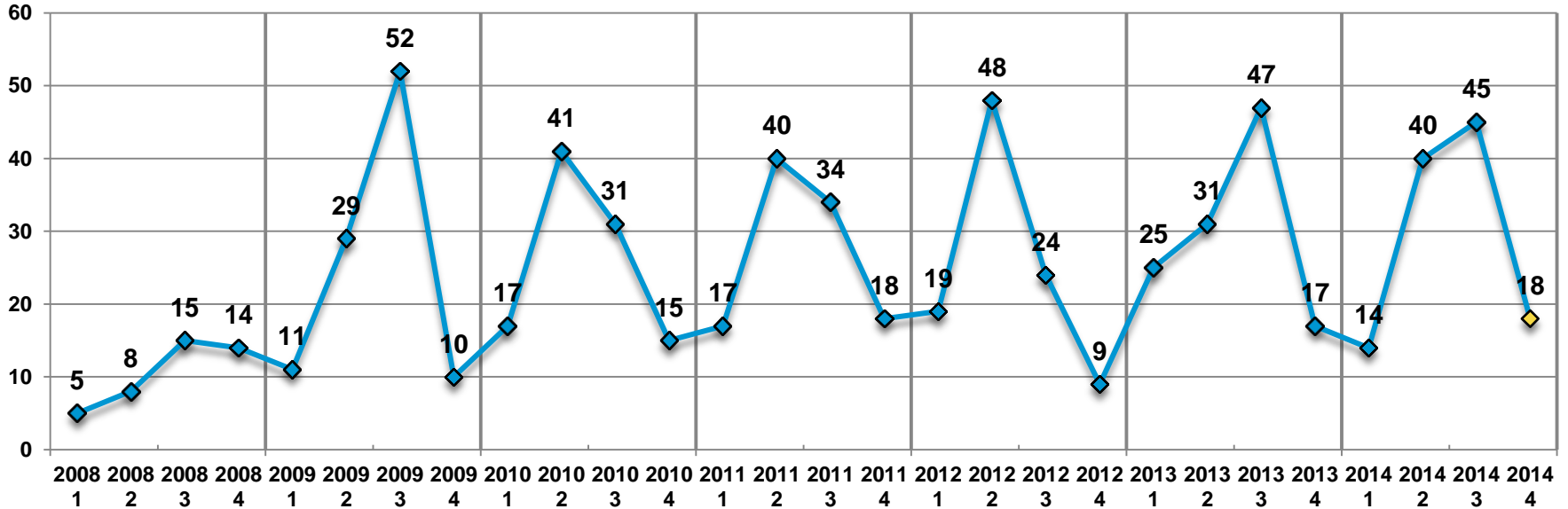
Ulykkeskategorier

Sikkerhetsindikatorer

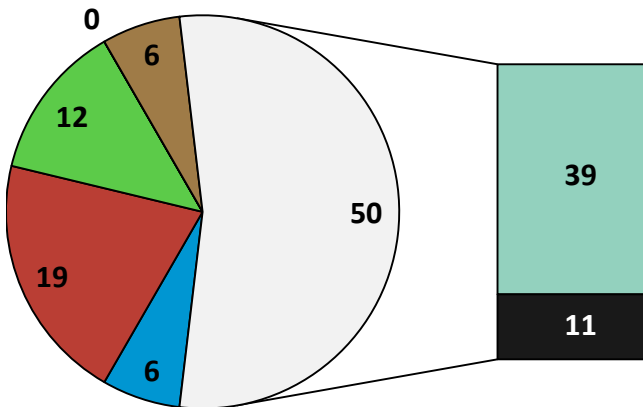
Luftromsinnføringing

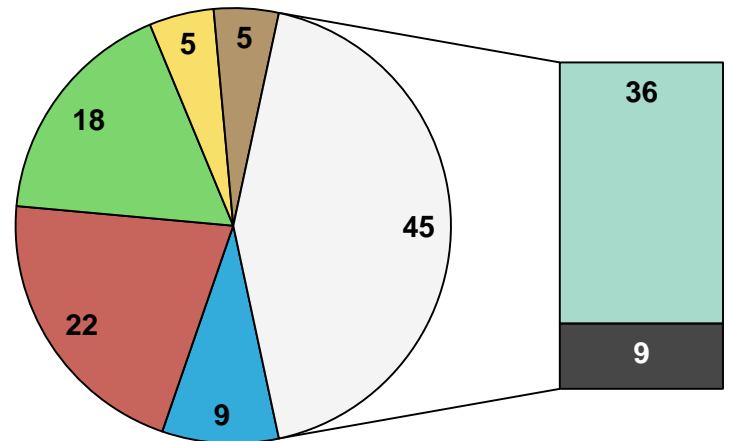
2014

Hvem

2013

- Commercial Scheduled
- Commercial Other
- Military State Flights
- Other State Flights
- Unknown
- Norwegian Reg. GA
- Foreign Reg. GA

Hendelsestyper over år

Norskregistrerte GA minus LN-O/G/Y

	2010	2011	2012	2013	2014
Runway Excursion	9	6	7	4	7
Runway Incursion	7	10	16	13	11
MAC	12	8	23	14	24
SCF-Powerplant	12	7	10	3	8
SCF-Non Powerplant	20	19	17	18	24
Fuel related	4	1	2	4	1
Birdstrike	5	0	3	2	4
Laser Interference	4	2	0	2	1
Air Space Infringement	34	30	21	36	32
ASI reported	2	3	3	5	5

Agenda

- Rapportering (INPUT)
- Statistikker (OUTPUT)
- Anbefalinger

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Anbefalinger

NLF, flyskoler og flyklubber bør:

- Fortelle brukerne hvordan rapportering skal gjennomføres
- Forklare brukerne hvorfor vi rapporterer, samt at man er personlig ansvarlig for at det blir rapportert
- Være tydelig på hva "Just Culture" er for noe, hvordan det skal fungere og hvordan det skal implementeres
- Dreie mye av energien mot holdninger- og kulturbygging

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

“Until you have an open reporting culture, you will never have a true idea of what is actually happening, and until you have an idea of what is happening, there is not a lot you can do about it”

Paul Wilson

‘Head of the EUROCONTROL Airport Business Unit’

Anbefalinger

Luftfartstilsynet kan:

- Delta på forum (som dette)
- Lage materiell til undervisning
- Utarbeide relevante statistikker for å belyse områder
- Lage årlige oversikter som sier noe om hvordan det går

Luftfartstilsynet
CIVIL AVIATION AUTHORITY - NORWAY

Still gjerne spørsmål!

i etterkant, skriv e-post til NF-2007@caa.no

Ole-Jørgen Ingebrigtsen
Analyse – Luftfartstilsynet
+47 932 39 932
oji@caa.no

Luftfartstilsynet

T: +47 75 58 50 00
F: +47 75 58 50 05
postmottak@caa.no

Postadresse:
Postboks 243
8001 BODØ

Besøksadresse:
Sjøgata 45-47
8006 Bodø